

РЕЗОЛЮЦІЇ СКВУ В СПРАВАХ КУЛЬТУРИ

* Увійти в контакт з Радою Українських Церков і запропонувати чи звернути увагу на потреби:

- а) Визначення української мови в Українських Церквах.
- б) Узгодження текстів, що можуть бути спільними в молитвах і Богослужбах визнавців усіх українських віроісповідань.
- в) Школення кандидатів на священників на українських університетах, або українських високих духовних школах.
- г) Вивчення кандидатами на священникий стан не лише історії української Церкви і обряду, але церковного мистецтва (архітектури, малярства, музики).
- г) Приготовити священників до праці не лише в ролі душпастирів, але теж культурних діячів і опікунів культури в своїй спільноті, яку духовно очолює.
- д) При будові церков і їх прикрашуванні дбати, щоб були розписувані конкурси, покликувані жюри спеціалістів, а бодай консультація з найавторитетнішими мистецькими чинниками що можуть допомогти порадами чи опініями.

* Бути в постійному контакті з Світовою Координаційно-Виховною Радою, щоб допомогти у виховній системі українського шкільництва та організації української молоді. Предмет української культури є важливим засобом здійснення виховного ідеалу.

* Бути в постійному контакті з Світовою Спілкою Українських Журналістів, щоб популяризувати завдання української культури для розвитку духового життя української спільноти.

Українська культура, як неподільна власність цілого народу, повинна дістати піддержку всієї преси без огляду на релігійні чи інші оприділенні органів преси.

* Розвиток культури кожного народу спирається на зберігання традицій та пам'яток культури, а рівночасно, виходячи з них, на творенні ідейно і стилево нових виявів культури.

* Живемо в часі, коли культура українського народу є найважливішим елементом визначення національної відрубності та свідомости української спільноти. Це саме відноситься до українського народу на рідних землях. Саме тому ліквідація національної відрубності та самостійности українців в Україні переводиться на відтинку нищення української культури.

Асиміляція українського народу в країнах вільного світу відбувається головно відсутністю організованого культурного життя у всіх клітинах української спільноти, а ця відсутність у нерозумінні ролі культури в житті кожної спільноти.

Культурний фронт за збереження української людини, а молоді в першу чергу, в Україні і в діаспорі є найважливішим фронтом. Коли програмою перемоги на цьому відтинку, програють всі інші — світоглядові, політичні і навіть економічні, бо програємо і затратимо душу українця.

Здобути волю і державність Україні можна лише в умовах збереження та виховання української людини. Боротьба за українську культуру, це — боротьба за життя народу і його майбутнє!

Гравюра І. Принцевського зображає першодрукаря Івана Федорова.

Від того дня, коли у львівській друкарні Івана Федорова з'явилися перші сторінки «Апостола», відлічуємо ми вік книгодрукування на Україні. Січень 1574 року відкрив нову сторінку в історії нашої культури, бо тільки друкована книга могла стати надбанням мас, з атрибуту розкошів перетворитися на хліб насущний розуму. Українській книзі — 400 років.

РІДНА МОВА
Українська рідна мова,
Наче струми срібляні —
Чиста, свіжа і здорова,
Наче сонце навесні.
Скажеш слово — ллються дзвони,
Струнить жито на полях,
Солов'їні срібнотони
Обзиваються в серцях.
Скажеш слово — наче диво:
В ньому жайворонка спів.
У ранкових переливах
Над просторами ланів.

ВІСТІ ОСЕРЕДКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ У ВІННІПЕГУ

Дотація на випуск українського фільму. Канадський уряд дав Осередкові української культури й освіти дотацію в сумі \$6.000 на випуск фільму про перших українських поселенців у Манітобі. Продюцентом фільму має бути Святослав Новицький. Фільм, при мінімальном бюджеті, мав би коштувати \$15 000 із розрахунком, що коли українське суспільство справді зацікавлене своєю культурою та історичною спадщиною в Канаді, воно повинно само подбати про решту потрібних фондів. Дена урядом дотація — це лише заохота, — спонска до дальшої наполегливої праці.

КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА 55 РОКІВ

У мистецькій частині II СКВУ в Торонто виступала Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка під проводом Григорія Китастого. Успіх надзвичайний, як завжди!

Якщо брати до уваги час і обставини, починаючи з 1918 року, — масове нищення українського народу голодом, терором, а далі військові події другої світової війни і в додаток до всього — німецький концентраційний табір та пізніші тріумфальні концерти Капелі в кращих театрах по столицях світу, то це, мабуть, і були б ті найважливіші події творчого життя Капелі на протязі 55-ти років. Найважливіше — Капеля активна і творча. І як підсумок усього скажу: капелянський архів доручено письменникові Уласові Самчукові для оформлення великої книги про Капелю.

НАРБУТ

Найважливіше є те, що Нарбут став реформатором українського шрифту і в цьому його величезна заслуга по всі часи. З-поміж його численних графічних творів найвидатнішим здобутком є «Українська Абетка», вартісна не тільки мистецьким виконанням й оригінальністю, але й знаменитим підходом до дитячої психіки.

Високим досягненням графічного мистецтва є також його меморіальна графіка (грамоти, дипломи, свідоцтва і т. д.), чудово скомпонована і з своєрідним шрифтом. Незрівнянним є його проекти українських грошей (50, 100 і 250 карбованців і 200 й 1000 гривень), поштових марок, державних знаків і печаток, що є не тільки шедеврами світового значення, але для нас ще й дорогішими пам'ятками з часів державности.

Нарбут оформлював також фірмові знаки, плякати, карти до гри, проекти на текстильні матеріали, ювелірські праці і навіть проєктував мундири для українського війська.

В останньому періоді його творчости (1919-20 рр.) вийшли з-під його руки «Енеїда», «Акта Нарбуторум» та «Аллілуя», а лебединою піснею були прекрасні речі — обкладинки і заставки для журналу «Мистецтво» з глибокою символікою і композиційними досягненнями.

Нарбут помер 23 травня 1920

КОЗАЦЬКІ РУКОПИСИ ЗНАЙДЕНО

В рукописному відділі Львівської державної наукової бібліотеки знайдено прецінну збірку старих рукописів. У збірці є 75 актів, що відносяться до періоду з листопада 1593 до 1596 року.

Акти написані українською мовою і стосуються історії Поділля. Всі ці акти оригінальні та підтвержені печатками.

Серед виявлених українських актів є надзвичайно важливий документ-універсал Григорія Лободи, гетьм. війська запорозького, написаний 31 серпня 1595 р. Між ін., печатка гетьмана Григора Лободи з універсалу 1595 року є унікальною пам'яткою української сфрагістики (наука про печатки). Це найдавніша з відомих гетьманських печаток, що вважаються державними печатками України. Напис печатки гетьмана Г. Лободи короткий: «Копія войска запорозького».

До цього часу цієї збірки козацьких рукописів ще не викрадено до московських архівів.

Французькі фільми про Київ

Французька кінодокументалістка Надін Лібер Пюїссесо створила фільми, присвячені таким шести містам світу, які найбільше чимось відзначилися у світовій історії. Ці міста: Київ, Гельсінкі, Стамбул, Дублін, Амстердам і Неаполь. Надін Лібер Пюїссесо і її оператор у лютому цього року три тижні були в Києві. Перший фільм з цієї серії французькі телеглядачі побачили про Київ. В розмові з журналістами Надін Лібер Пюїссесо сказала: «Це місто покликано бути столицею, воно є на Україні і його мешканці мають високе почуття національної гідності». Газета «Монд» (в числі за 20-21-ше травня) писала: «Це класичний документальний фільм, насичений атмосферою, якою дихає місто».

В Києві появилася „Словник українських художників”

Київ. — В Києві вийшло перше довідкове видання про майстрів українського мистецтва п. з. „Словник українських художників”. Книга, що є своєрідним доповненням шеститомної „Історії українського мистецтва”, містить короткі відомості про 2500 художників з найдавніших часів до наших днів. Багато місця присвячено творчості українських живописців, скульпторів, графіків та архітекторів. Вміщено та-

кож ряд статей про російських, білоруських, польських, чеських, словацьких, угорських та інших мистців, діяльність яких тісно пов'язана з Україною. У словнику надруковано близько 600 ілюстрацій, які відтворюють загальну картину розвитку українського мистецтва. Нове видання підготоване головною редакцією „Української Радянської Енциклопедії”. Оформив його художник І. Хотінок.

Українець — німецький письменник

Наш земляк, який пише німецькою мовою, син українського лікаря й дипломата, далекий родич Григорія Квітки-Основа'яненка, сьогодні 44-річний Андрій Окопенко — збагачує австрійську літературу.

Лірик-модерніст А. Окопенко опублікував досі чотири збірки авангардних поезій і один роман. Автор постійно проживає у Відні. Вже в 1951 році, як наймолодший з тодішніх австрійських модерністів, Окопенко попадає в антологію австрійської поезії “Голоси сучасності”.

Т. ШЕВЧЕНКО — ДОРОГОВКАЗ ДЛЯ НАШОГО НАРОДУ

Тарас Шевченко виступив зі своїми поезіями в глуху й темну ніч нашого народу, коли вже видавалося, що наші сусіди зробили його погноєм для своїх культур. Але геній нашого великого поета завжди пригадує, що нарід ніколи не сміє тратити надії на своє відродження навіть тоді, якщо він знаходиться в найбільш безвихіднім положенні.

Тому й кожного року в місяці березні увесь український народ на рідних землях і на еміграції влаштовує свята в честь найбільшого поета України Т. Шевченка. Символічність постаті Т. Шевченка для нашого народу — великанська й переломова. Т. Шевченко сам вишов з гущі народу й своїм соціальним походженням наводив страх на російських панів. Велика любов Т. Шевченка до українського народу була невичерпним джерелом його пламенного надхнення в ті тяжкі часи, коли в Україні шалів великодержавний російський шовінізм. У своїй творчості проголосив незламний поет ідею національного визволення, рівності й братерства, ідею соціальної справедливості. Він вогненним словом виступив проти царів, тиранів, катів і поміщиків, він критикував шовіністичне самодержавство Росії, він вірив беззаперечно в перемогу правди й старався передати цю віру в правду своєму поневоленому народові.

Ніхто більше, як Т. Шевченко вмів оцінити й пізнати ціну особистої свободи, ціну свободи слова й думки. І поет так вмів оборонити їх у своїх поезіях, обороняв і навчав усіх, як треба ці основні засади людини шанувати, навіть як треба поступати з нетолерантними людьми. Поет навчав, якщо ви вірите в свободу слова й людини, та зустрінетеся в житті з нетерпимою людиною, то ви маєте багато шляхів, як толерантна людина може повестись з нетолерантною. Ви можете поступити так, як диктує вам ваше почуття свободи слова й думки. Ви можете махнути рукою на нетерпиму людину й відійти спокійно. Ви можете їй сказати ввічливо правду, або можете сховатись зі своїми думками й мовчати, щоб позбутися лайки з боку нетерпимої особи. Ви можете відійти від неї і почати розмову зі своєю душею.

Ідеї та кличі Т. Шевченка стали дороговказом для нашого народу. Але спір і боротьба за справжнє обличчя нашого національного пророка — тривають посьогодні. Тепер, у часи жахливого наступу російського шовінізму на все, що тільки є українське, мусимо якнайбільше прислуховуватися до слів Шевченка, керуватися його ідеями та йти його слідами в любові до України й українського народу.

Покищо, сьогодні на наших рідних землях є подібна ситуація, як була за Т. Шевченка, і про неї він писав:

Мовчать гори, грає море, могили сумують.

А над дітьми козацькими

Поганці панують.

А до таких, які не бачуть, як "поганці панують над дітьми козацькими", Т. Шевченко писав:

А тим часом перевертні нехай підростають

і поможуть москалеві господарювати,

та з матері полатану сорочку зніматимуть!

Поспішайте ж, недолюдки, матір катувати!

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЬМ „МАРІЧКА”

„Марічка” — це романтична драма з часів першої світової війни, з життя українських Січових Стрільців на тлі гуцульського села.

В ньому беруть участь старі актори українського театру і фільму, молоді актори, старші, молодь та діти.

Директором і головним „камера меном” є Володимир Васік.

Над оформленням фільму працювало двоє режисерів — Володимир Бачинський і Михайло Івах (в професійному житті — Майк Зенон). Володимир Бачинський є відомий образотворчий мистець з Нью-Йорку. Михайло Івах відомий актор із серії телевізійних фільмів „Форест рейнджер”, в яких виконував роллю індійця.

У фільмі виступає понад 200 осіб, яких треба було одягнути, озброїти, посадити на коней, а коней треба позичити і за кожного заплатити. Саме село коштувало понад 75 тисяч доларів, а все інше — біля 300 тисяч.

Кіностудія „КАНУКР” в Ошаві — це єдина українська професійна фільмова інституція вільного світу. Хто бував коли в Голівуді і мав можливість оглядати „Юніверсал Студію”, — коли огляне студію „КАНУКР” в Ошаві, то немов побачить маленький „Юніверсал” в українській тематиці.

Серед 170-акрової фарми стоїть велика будівля студії, в якій містяться внизу канцелярії, гардероби, передавальні тощо. По коридорах на стінах рецензії з газет, великі фінанси акторів з попередніх фільмів і зняття сцен сучасного фільму в роботі. На другому поверсі студії різні кімнати удекоровані до фільмування.

Під горбом, серед дерев, немов біля Яремча на Гуцульщині, побудоване гуцульське село — 14 хат і церква посередині села. Попід хати — паркані. В селі є коні, кози, кури, гуси, вози — ціле гуцульське господарське устаткування.

\$10,000 ДЛЯ „ТІТКИ КВІТКИ”

Українська телемаїстерня, яка продовж двох років фільмує телевізійні програми для дітей передшкільного віку в українській мові — під назвою „У Тітки Квітки”, одержала субвенцію в сумі \$10,000 від урядової програми багатокультурності при міністерстві д-ра С. Гайдаша. Це допомога для продукції наступних 26 півгодинних програм, які будуть поширені по сітках „Кейбл Ті-Ві” по всій Канаді.

КІНОРЕЖИСЕР СЕРГІЙ ПАРАДЖАНОВ ЗАСУДЖЕНИЙ В УКРАЇНІ

Західні пресові агенції принесли вістку, що в Україні засуджено світової слави творця Українського кіномистецтва — кінорежисера Сергія Параджанова. Кінорежисери Світу — головно Франції та Італії в обороні С. Параджанова вислали свій протест до уряду СРСР з приводу його засуду. Сергій Параджанов творець перлин Українського кіномистецтва, він створив такі українські фільми: „ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ”, „КВІТКА НА КАМЕНІ”, „УКРАЇНСЬКА РАПСОДІЯ”, „ЗОЛОТІ РУКИ”, „ПЕРШИЙ ХЛОПЕЦЬ”

Українці в Австралії мали нагоду бачити тільки один із згаданих фільмів — „ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ”. Підчас висвітлювання фільму тепер арештованого мистця були певні особи, які закликали бойкотувати його. Надіємось, що арешт і засуд мистця за його національну творчість спричиняться до перегляду своїх переконань деяких одиниць.

ФІЛЬМИ

Державної Фільмової Ради Канади в Українській Мові

Під час 2-ого Конгресу СКВУ в Торонто було висвітлено перших п'ять фільмів продукції Державної Фільмової Ради Канади в українській мові, яких вибір узгоджено з Централією КУК. Дальших п'ять фільмів передбачено адоптувати на українську мову в найближчому часі.

Між першими фільмами в українській мові є такі кольорові фільми:

- Пливти до Моря
- Канадні танцюють
- Курилик
- Pozнайомтесь з Канадою і
- Нагані.

В Канаді ці фільми можна одержати для безкоштовного показу в українських організаціях, в школах так приватних, як і публічних, та з нагоди різних святкувань. В тій справі треба звертатись прямо до бюр Державної Фільмової Ради (National Film Board), які існують в усіх більших містах Канади.

У 1919 році Мирон Сурмач видав у Нью-Йорку найкращу українську книжку «Кобзар». Цю книжку, як пише канадський часопис «Український голос», що коштувала півтора доларів, видавць росіяни ввезли українцям даром з єдиною просябою: «читати і другим давати».

«Мирон Сурмач, — пише Богдан Панчук у цьому часописі, — здається ще далі живе в Нью-Йорку і є власником книгарні «Сурма».

„Вставайте, кайдани порвіте!”

Такі сцени бачимо і чуємо в фільмі „ЛІЛЕЯ”...

Бідні, гноблені, поневолені селяни йдуть з косами й вилами здобувати кращу долю своєму народові. Так Тарас Шевченко своїм художнім словом записав минуле України, а своїм сучасникам і ненародженим, за словами Івана Франка, „ОГНЕМ В ОДЕЖІ СЛОВА”, залишив заповітне „ВСТАВАЙТЕ, КАЙДАНИ ПОРВІТЕ!”. І вогненне Шевченкове слово втримало українську націю до сьогодні й наснажуватиме завжди на боротьбу за свої права. Про те, щоб не згас вогонь Шевченкового слова, повсякчасно дбають народжені, а найперше — творці українського мистецтва. В їхніх мистецьких творах Шевченкове слово розпалює навіть холодні душі.

ТА, на жаль, серед нас на еміграції, не бракує одиниць засліплених груповим фанатизмом, які поборюють такі мистецькі твори, хоч добре знають, яку ціну в Україні діячі культури і мистецтва за них платять.

Мисляча українська людина ніколи не буде поборювати корисного українського мистецького твору тільки тому, що творці його живуть сьогодні в поневоленій Україні. Поборювати такі мистецькі українські твори — це добивати недобите окупантом, руйнувати недоруйноване, чи допомагати розчищати шляхи русифікації в Україні, бож засуджуємо і поборюємо українське. Закиди, що платимо гроші советському союзі за фільми й тим підсилюємо ворога, при сьогоднішніх світових економічних советських зв'язках, надто непереконливі. Та, коментарі на цю тему, залишаємо кожному на власний розсуд, як і роздуми над нашим ставленням до мистецьких українських вартісних творів в Україні.

П. ЛІСОВИЙ

ПОШТОВА МАРКА ЗСА ДЛЯ ВШАНУВАННЯ Т. ШЕВЧЕНКА

У ЗСА ведуться вже довгий час заходи, щоб вшанувати Тараса Шевченка виданням поштової марки ЗСА з портретом поета. Про це стараться УККА та поодинокі громадяни писанням листів до генерального поштмастера ЗСА.

На окрему увагу заслуговують старання п. Михайла Бабя з Клівленду. На його заходи через сенатора Роберта Тафта генеральний поштмастер Е. Т. Класен повідомив листом з 25. 3. 1974 р., що Шевченківська марка не є між рекомендаціями Комітету на 1974 рік, але „Комітет матиме на увазі пропозицію видання в майбутньому марки Тараса Шевченка.”

ЛИЦЕМ ЧИ СПИНОЮ ДО БАТЬКІВЩИНИ

Жити на чужині без зв'язку з батьківщиною—це значить повільно від неї відриватися, ставати чужим їй і також і непотрібним. Бо яка користь Україні від тих людей української крові, що не лише не турбуються її долею, а навіть не цікавляться тим, що там робиться? В нас на еміграції дуже поширене гасло, під яким живе чи мусить жити політична еміграція: "ЛИЦЕМ ДО БАТЬКІВЩИНИ!"

Ці слова мають глибше значення, глибший зміст, ніж може здаватися. Це значить не лише повернутися обличчям у бік батьківщини, а щодня цікавитися тим, що там діється, й робити все можливе, щоб доля народу змінилася на краще.

Завжди еміграції різних народів старалися, якщо були навіть не політичними еміграціями, довідатися про рідні землі, для цього листувалися з рідними, приятелями, знайомими. Коли були відповідні нагоди—відвідували рідні землі, читали книжки, видавані на батьківщині, газети, журнали, зустрічалися з людьми, які приїздили з батьківщини. Без цих зв'язків інформації про рідні землі були б дуже бідні, чи навіть взагалі їх не було б.

Кожен свідомий політичний емігрант шукає відомостей про рідні землі, відомостей якомога повніших і якомога точніших, щоб мати широку уяву й тверді знання про становище свого народу.

В нас на еміграції є певне розходження між тим, що пишеться про ставання "ЛИЦЕМ ДО БАТЬКІВЩИНИ", й тим, що для цього треба робити. З писань у деяких часописах і журналах виходить, що "ЛИЦЕМ ДО БАТЬКІВЩИНИ" можна стояти, лише читаючи чужомовні інформації про події на батьківщині та роблячи з них такі чи інші висновки. Кожен з нас погодиться з тим, що такі інформації можуть заводити нас на манівці, бо вони далеко неповні, і часто цілком неправдиві. Виникає, одже, потреба якомога ширшої інформації, і повстає питання: як, яким чином?

Тут у нас, серед широких кіл політичної еміграції—погляди найрізноманітніші. Одні доходять до пропагування масових поїздок на рідні землі, інші—до бойкоту навіть української книжки, що вийшла в совєтському видавництві. Як, однак, еміграція ставиться до того, що діється в Україні,—має малий вплив на підсовєтське життя, і люди живуть і діють так, як дозволяють умови та як дозволяє громадська совість і особиста мужність людини: один сидить тихесенько, щоб на нього вітер з Москви не дмухнув, а інші наражують себе на небезпеки й терпіння, створюючи багатства для українського народу, сподіваючись, що вони дійдуть до українського сучасника й до майбутніх поколінь, а також—до сучасника, що живе в вільному світі.

З дечим, що твориться на батьківщині, ми маємо можливість познайомитися. Фільмова Спілка поставила перед собою завдання—дати нашому землякові в вільному світі нагоду побачити своїми власними очима дещо з того, що творять діячі української культури й мистецтва на рідних землях. Це "дещо" означає—побачити те, що може мати непроминальну мистецьку вартість, бо не можна сказати, що все без винятку, створине на рідних землях під большевицьким режимом,—безвартісне, що все при інших часах буде лежати на смітнику. Багато буде викинене на смітник, але дещо таки залишиться навіки. Нам вдалося дістати кілька фільмів, і їх побачили тисячі наших людей в Австралії. Кожен хто їх бачив, мав можливість і право оцінити бачине по-своєму; ні від кого не вимагалось безкритичних захоплень і хвальби.

Від кожного лише вимагалось зрозуміння, що бачине втворене в умовах насильної русифікації, насильного й безжального нищення нашої культури.

В умовах сьогоднішньої русифікації нашого народу стає, на жаль чи на потіху, важливим навіть сам факт створення чогось нашою рідною мовою, бо це свідчить, що мова наша ще живе, не гине. Тому питання оцінок різних явищ і фактів українського підсовєтського культурного життя—досить делікатне; воно вимагає належного зрозуміння можливостей народу в умовах московського терору й його бажань та своїх завдань у вільному світі.

Фільмова Спілка, як згадано вище, пробує дістати

дещо з того, що створене на батьківщині в діяльності українського кіномистецтва. Наше завдання й бажання—не пропагувати/як нам дехто закидає/совєтську культуру, а інформувати громадянство про певні факти культурного життя на батьківщині, з розрахунком на те, що громадянство в дуже великій мірі політично вироблене чи свідоме, і в стані оцінити все як слід з нашого національного погляду. Демонструючи фільми/деякі—знову підкреслимо!/підсовєтського виробу, ми виходимо з того факту, що вже цілими десятиліттями—не лише від часів закінчення минулої війни—дуже багато з—поміж нас читає совєтську літературу/дехто її не читає, а студіює/, слухає й вивчає деякі твори підсовєтських письменників, користується деякими підручниками підсовєтського виробу, наші хори й багато співаків співають пісні підсовєтських поетів і композиторів, на наших концертах і святах деклямуються вірші підсовєтських поетів.

Наші науковці беруть багато відомостей із совєтських джерел і навіть вважають їх настільки авторитетними, що базують на них свої теорії й висновки. Все це стало ледве не щоденним життєвим явищем нашої політичної еміграції. Біда, однак, приходить, коли на екрані появляється український фільм підсовєтського виробу. Біда також приходить коли доводиться зі сцени почути українського співака з України: Гнатюка чи Белу Руденку. Можна їх слухати з платівок, можна платівки з їхніми піснями тримати в себе в хаті—але боронь, Боже, послухати їх зі сцени! Говоримо про ці аномалії тому, що вони далі існують і будуть ще існувати, поки важливі речі не обміркуємо спокійно й не поставимо все на свої місця. Один із аргументів проти відвідування концертів підсовєтських артистів і фільмів з України є те, що гроші з них ідуть у совєтську скарбницю. Показ фільму і реклама, коштує два рази стільки, стільки фільм.

Але подумаймо також над тим, що хіба лише звідси наші гроші ідуть до СССР? За наші гроші /державні податки/ австралійський уряд привозить/через державні радіостанції/совєтських музик, співаків; приїзять сюди за наші гроші різні культурні діячі. Щонайменше з десять совєтських ансамблів побувало в Австралії. Ленінградський балет ім.

Кірова показувався цілими місяцями. Туди ходили учні й студенти цілими школами, включно з католицькими школами, щоб побачити совєтський балет. Багато наших людей побувало на виступах совєтських цирків, платячи утричі більше, ніж на вступ на фільм "ЗАХАР БАРКУТ" чи "Тіні забутих предків".

Багато жінок заплатило за совєтського виробу вишви й друковані взори вп'ятеро більше, ніж за вступ на фільм, демонстрований Українською Фільмовою Спілкою. До речі, на виставках часто можемо бачити різьби, вишивки, кераміку совєтського виробу, і на наших базарах ці речі продаються, наче свої, до речі, за досить високі ціни. І не чути в пресі й на зборах протестів, нарікань, заяв та інших виявів обурення. Можна прикрашувати хату совєтськими вишивками, можна читати підсовєтські книжки, можна слухати платівку—лише не можна подивитися на фільм! Просимо читачів задуматися над цим. Просимо подумати над тим, чи дивлячись на такий фільм, як "Захар беркут" чи "ЛІЛЕЮ", чи ми стаємо до батьківщини лицем, чи, бойкотуючи їх, повертаємось до неї спиною, чи може допомагаємо русифікації.

Українська Фільмова Спілка

Прочитайте цю славу...

Софійський собор у Києві — видатний архітектурний твір часів Київської Русі. Збудований він 1037 року як символ величчя й могутності Київської держави.

З поданого нижче матеріалу ви дізнаєтесь про дослідження давніх написів на стінах собору.

Всєволожа д перєдѣтєсофїи
 перѣдѣлопѣ атѣбѣлі зпо
 тинѣзакимѣ азимѣ патєрѣнѣ
 стѣнѣзко мнѣхалько нѣжѣнѣ
 мѣлдѣнѣмѣарко сѣмѣонѣмнѣх
 фѣнѣсѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣ
 тѣдѣрѣтѣ обѣзѣнѣнѣнѣнѣнѣ
 лѣнѣнѣ тѣдѣрѣтѣ рѣзѣтѣнѣ
 дѣтѣнѣлѣсѣлѣхѣнѣнѣнѣнѣ
 гѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣнѣ
 рѣнѣнѣсѣмѣтѣрѣнѣнѣнѣ
 мѣа нѣнарѣзѣлѣстѣнѣ
 нѣрѣлѣзѣмѣлѣнѣнѣнѣнѣнѣ

КЗСАТННЗ
 КЗСАТННЗ
 КЗСАТННЗ

Довженко: Поет і фільмар

Alexander Dovzhenko: THE POET AS FILMMAKER. Selected Writings. Edited, Translated, and with an Introduction by Marco Carynnyk (Cambridge, Mass. & London: The MIT Press, 1973), 324 pp.

Олександр Довженко: ПОЕТ ЯК ФІЛЬМАР. Вибрані твори. Редакція, переклад та вступ Марка Царинника. Кембридж, 1973. 324 стор.

Рідкісна праця з ділянки української культури! Десятиліттями вже по всьому світі прізвище Довженка (1894-1956) є підставним у студіях кінематографії. Оцінки його фільмів, описи його життя появились різними мовами світу. Та це вперше видано англійською мовою переклад Довженкової Автобіографії та частини його щоденників, його Записних книжок.

У той час, як різні українські видання в Україні, чи переклади писань О. Довженка російською мовою, не вийшли повністю, намагання Марка Царинника зібрати разом уже надруковане — це справді великий почин. Йому доводилось розшукувати різні твори Довженка та уривки його писань, друковані по окремих журналах, щоб об'єднати в цілість те, що радянські редактори з різних причин у даних виданнях вилучили. Це вже перша заслуга Царинника. Друга — це переклад англійською мовою. Текст поданий з численними поясненнями та індексом. Його вступ (на 51 сторінок), друкований українською мовою в 10, 11 і 12 чч. Сучасності за минулий рік, навітлює культурно-історичне тло Довженкової доби на Україні. Царинник подає життєпис мистця, який відзеркалює Довженкову любов до України, до традиції, до людини й до життя. Переглядаючи Довженкові фільми, Марко Царинник підкреслює в них українську національну ідентичність, та переплітає ці описи високими оцінками світових критиків. Факти подано стримано, але з виразним теплом. Вже на обкладинці книжки ясно й

недвозначно сказано, що Довженко українець і що писав він свої твори українською мовою. Приємно зауважити, що М. Царинник не перекладає українських імен чи географічних назв, тільки подає їх в англійській транскрипції.

Перекладач задалегідь признається, що він не намагається передати колоквіальної і спонтанної мови Довженка. Він радше передає її зредатовано, у логічному порядку, не раз переставляючи речення чи й частини абзаців. Це може і треба було зробити. Та інколи при цьому втрачається емоційне забарвлення повторень чи нагромаджених епітетів. Наприклад: "Я не зовсім люблю свої картини" — в перекладі звучить — "я не люблю свої картини". Або: "Йому, неписьменному, жилося і тяжко і гірко..." подано, як "своє життя провів він в біді і незнанні (темноті)". Або: "хай же все людство знає і хай знають всі Пилипенки, як умерла їхня далека, далека прабабуся у великому 1942 р.". Це перекладено, як "Хай знає людство і хай знають нащадки, як ти померла...". Тут пропущено "далека, далека прабабуся", уточнення, в якому висловлений настроєво відклик до дальшого майбутнього. Протеж, мистецький переклад не завжди мусить бути детальною копією оригіналу; перекладач очевидно вибирає сам, що він насамперед хоче передати.

В компіляції частин Записних книжок М. Царинник покликується в більшості на українське 5-томове видання (1964-66). Та попереднє, 3-томове видання (1958-1960) має ще додаткові записи, головню за вересень і жовтень 1952, та дещо з травня 1955 — нотатки, коротенькі нариси та один вірш, які не включені до цього перекладу.

Дуже позитивною частиною збірки є додана хронологія життя Довженка (на 14 сторінках) та список фільмографії (на 15 сторінках). У книжці подано, що у видавництві можна замовляти окремо 80-сторінкову бібліографію про Довженка. Все це вказує на дуже серйозний та успішний вклад праці перекладача та редактора збірки Марка Царинника.

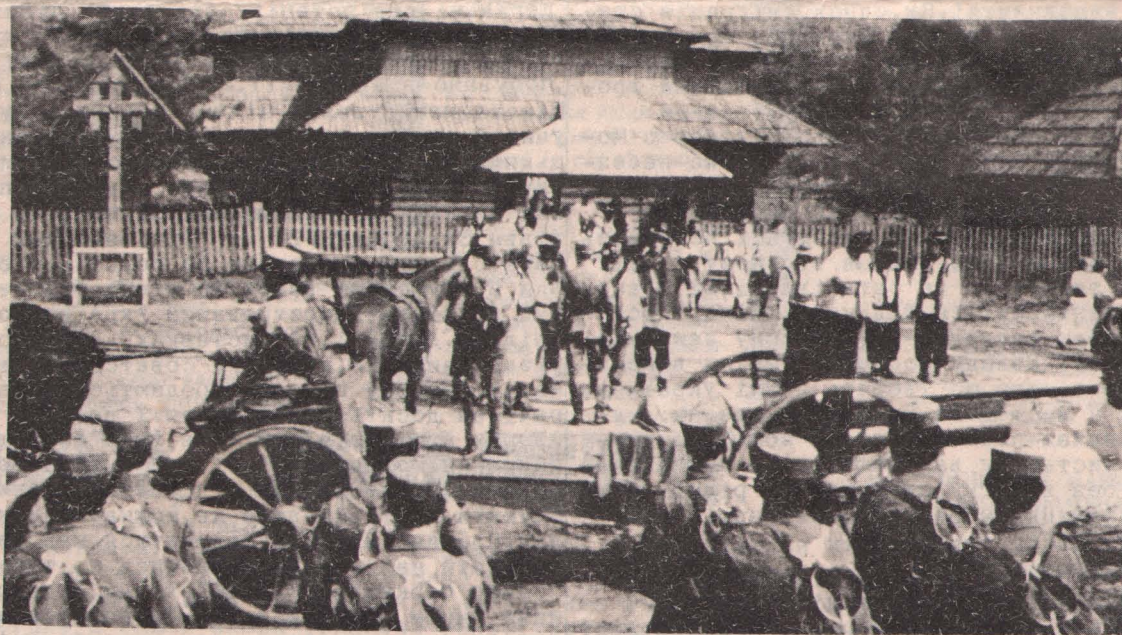
Лариса М. Л. З. Ошикевич
«Сучасність»

СЛІДКУЙТЕ ЗА ОГОЛОШЕННЯМИ НЕ ЗАБОРОМ ВІДЕБУДЕТЬСЯ В АВСТРАЛІЇ

Прем'єра нового українського кольорового фільму

ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КІНО-СТУДІЇ В КАНАДІ

МАРІЧКА

ЗАГАЛЬНА СЦЕНА: ВІЗД ВІДПІЛУ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ В ГУЦУЛЬСЬКЕ СЕЛО.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА КРАМНИЦЯ

» КАРПАТИ «

Повідомляє своїх клієнтів, друзів, і знайомих про перенесення Години так як були:

фірми до нового приміщення. **НАША НОВА АДРЕСА**

KARPATY TRADING & AGENCY

237 Flinders Lane

2nd Floor, Melbourne 3000

Пояснюємо: напроти старої адреси

від понеділка до п'ятниці: 11 год. ранку — 5.30 вечора

субота: 9-та ранку — 12-пол.

Пригадуємо що номер телефону залишається такий

як попередньо 63-9634.

Видає Українська Фільмова Спілка. Адреса Редакції: UKRAINIAN FILM P.O. BOX. 8. STN. CAULFIELD, VIC. 3162.